

Handlingsplan for Lesja kommune

Hovudmål

Lesja kommune skal ta vare på naturmangfaldet ved berekraftig bruk, slik at naturen gir grunnlag for menneske sitt verksemd, kultur, helse og trivsel, nå og i framtida.

Lesja kommune skal oppnå målet gjennom de tre følgjande strategiar. Innanfor kvar strategi er det fastsett tiltak.

Strategi 1

Omsyn til naturmangfald i kommunens arealplanlegging og saksbehandling.

Strategien inneberer at Lesja kommune har gode styringsverktøy med oppdatert kunnskap og saksbehandlingsrutinar, slik at naturmangfaldet ivaretakast. Dette skal blant annet gå føre seg ved at vi gjenbruk og fortette allereie utbygde areal, framfor å bygge ut meir natur. Særleg viktig er det å ivareta trua naturtypar og arter, verdifulle vann- og naturområde og samanhangen mellom dem.

Ved utbygging eller fortetting av fritidsbustad-områder krevjast det god planlegging av sti- og løypenett for å forebygge forstyringar og konflikthar med naturverdiar og beiteressursar. Det må arbeide for å avgrense og kanalisere ferdsel i sårbare naturområde.

Det må arbeidast for at saksbehandlarar har god kompetanse om og rutinar for å ivareta naturmangfald i saksbehandling iht. gjeldande lovverk.

Strategi 1 – Omsyn til naturmangfald i kommunens arealplanlegging og saksbehandling

KOMMUNEPLANENS SAMMUNSDDEL OG AREALDEL

1. Lesja skal arbeide for å minimere tap av natur ved å gjenbruk og fortetting av allereie utbygde areal, framfor å bygge ut meir natur.
2. Det skal ikkje byggas ned trua naturtypar eller myr i Lesja, og som hovudregel skal man bevare dyrka- og dyrkbar jord.
3. Handtering av overvatn skal gjerast ved naturlege løysingar, og ivareta naturlege flaumvegar.
4. Utvalde naturtypar, ansvarsarter og *rødlista* arter, skal få eigne omsynssoner med føresegn i reguleringsplanar.
5. I leveområdet til villrein skal det ikkje opnast nye utbyggingsområde. For mindre tiltak i villreinens leveområdet er det viktig med dialog mellom forvaltningsmyndigheitene.
6. I alle nye reguleringsplanar setjast føresegn mot framandartar.
7. Det setjast krav til utforming av nye utbyggingsområde med omsyn til natur, miljø, utnyttingsgrad og bevaring av grønt areal. Slik som td. at store furutrær (gamal skog) og andre viktige naturelement skal bevarast i områder for utbygging.

STYRINGSVERKTØY OG SAKSBEHANDLING

1. Langs alle vatn, vassdrag, myrer og våtmark skal kantsona sin økologiske funksjon oppretthaldast.
2. Ved overvasshandtering skal naturbaserte løysningar brukast, ein skal unngå lukking av vassdrag.

TILTAK FOR Å KANALISERE FERDSEL

1. I sårbare områder skal ferdselen i størst mogleg grad kanalisert. Bruk av natur er framleis viktig for å skape forståing og respekt for naturen.
2. Ved etablering/oppmerking/trakking av nye tur/skiløyper og stiar skal det utførast dialog med kommunen for å bidra til at det ikkje oppstår konflikt med naturverdiane.
3. Ved rullering av sti og løypeplan skal naturverdiar omsynstakast.

Strategi 2

Omsyn til naturmangfald i drift og skjøtsel

Strategien inneberer at kommunen gjennomfører treffsikre, aktive tiltak for å ivareta naturmangfaldet. Lesja har store naturverdiar knytt til beite og tradisjonelle driftsmåtar i jordbrukslandskapet, dette er sentralt for å ivareta det biologiske mangfaldet. Ein må forvalte landbruksareal berekraftig, slik som å ta vare på matjorda og legge til rette for fleirsjikt skog. Kommunen skal gjere ein innsats i nedkjemping av framande artar.

Strategi 2 – Omsyn til naturmangfald i drift og skjøtsel

TILTAK FOR NATURMANGFOLD I JORD- OG SKOGBRUKET

1. Landbrukskontoret skal i sin rettleiing legge til rette for aktiv skjøtsel for bevaring av biologisk verdifulle områder og artar. (RMP, SMIL)
2. Vidareføre arbeid som hjelper å opprettheld utmarksbeite i Lesja kommune.
3. Ein skal bevare kantvegetasjon ved jordbruksareal, grøne korridorar og leveområde for dyr og insekt.
4. Ein skal bevare matjorda i Lesja kommune med omsyn til kommande generasjonar og ei berekraftig framtid.
5. Det tillatast ikkje flatehogst i verneskog. I resterande skog oppfordrar ein til lukka hogst.
6. Skogbruket vert forvalta etter gjeldande regelverk og miljøstandar mm.

TILTAK FOR BEKJEMPELSE AV FRAMANDE ARTAR

1. Lesja kommune skal informere om framande artar; kva truslar desse utrettar og korleis dei bør nedkjempast.
2. Det skal ikkje plantast framandartar på Lesja kommune sin eigedom.
3. Lesja kommune skal fjerne framandplantar på eigen grunn i sentrumsområde.
4. I alle nye reguleringsplanar skal det setjast føresegn mot framande artar.

Strategi 3

Informasjon og kunnskap for betre ivareta av naturmangfaldet.

Kommunen skal jobbe for at Lesjas befolkning, besøkande, skular og barnehagar vert meir kjend med lokal natur. Særleg dei nært tilgjengelege friluftsområda prioriterast for å fremme verdsetting og forståing av naturverdiane gjennom auka bruk.

Det må også arbeidast for å auke kunnskapen om sambruk av utmarka og beitedyras betydning for landskap og natur, både blant innbyggjarane og besøkande. Strategien inneberer at kommunen har betre og lett tilgjengeleg informasjon om naturmangfald for publikum og saksbehandlarar. I tillegg rettleie og informerer kommunen om naturmangfald-tema til ulike grupper i aktuelle kanalar.

Det må gjennomførast systematiske kartleggingar for å auke kunnskapen om naturmangfaldet.

Strategi 3: - Informasjon og kunnskap for betre ivaretaking av naturmangfald

TILTAK FOR Å UTVIKLE OG OPPDATERE KUNNSKAPSGRUNNLAGET

1. Utvikle, kvalitetssikre og oppdatere naturinformasjon i kartlag, og gjere det tilgjengeleg for saksbehandlarar og allmenta ved samanstilling i naturmangfaldskart for Lesja kommune.
  - a. Dette skal innehalde lokalt viktige naturområde og trekkveggar til hjortevilt.
2. Det krevjast kartlegging av natur før detaljregulering av utbygging.
3. Ein skal arbeide vidare for kartlegging av naturmangfald i utsette områder.

TILTAK FOR BETRE INFORMASJON, KOMMUNIKASJON OG VEILEDNING

1. Utvikle kommunens informasjonskanalar både digitalt og fysisk.
  - a. Informere om sårbar natur og arter, bandtvang m.m.
2. Synleggjere verdien av utmarksbeite og beitedyrs betydning for å bevare artsmangfald.
3. Informere skogeigarar om moglegheiter til frivillig vern av skog.
4. Ein arbeider aktivt for at skulane skal ha moglegheit til å vere med i lokale prosjekter som er relatert til natur, friluftsliv, landbruk og kultur.

Bilde frå Bottheim mot Lesja og Lordalen.